

**Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України
Житомирський державний університет імені Івана Франка**

ІНСТРУКТИВНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

**ДО ДЕРЖАВНОГО ЕКЗАМЕНУ
З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ З МЕТОДИКОЮ ВИКЛАДАННЯ
для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня “спеціаліст”,
спеціальності: 7.02030302 Мова і література (англійська)*.**

Вид-во ЖДУ ім. І.Франка
Житомир 2012

*Рекомендовано Вченою радою
Житомирського державного університету імені Івана Франка
Протокол № 2 від 24 жовтня 2011 р.*

Укладачі:

Жуковська В. В. – кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри міжкультурної комунікації

Соловійова Л. Ф. – кандидат філологічних наук, доцент кафедри міжкультурної комунікації

Самойлюкевич І. В. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри методики викладання іноземних мов та прикладної лінгвістики

Гаращук Л. А. – доцент кафедри міжкультурної комунікації

Рецензенти:

Сингаївська А. В. – кандидат філологічних наук, професор, директор Навчально-наукового інституту іноземної філології

Калініна Л. В. – кандидат педагогічних наук, професор, завідувач кафедри методики викладання іноземних мов та прикладної лінгвістики

Маліновський Е. Ф. – кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри іноземних мов Житомирського національного агроекологічного університету

Могельницька Л. Ф. – кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри іноземних мов Житомирського державного технологічного університету

Інструктивно-методичні матеріали до державного екзамену з англійської мови з методики викладання.

Освітньо-кваліфікаційний рівень "спеціаліст" / Уклад.
В. В. Жуковська, Л. Ф. Соловійова, І. В. Самойлюкевич,
Л. А. Гаращук – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2012. – 56 с.

Інструктивно-методичні матеріали до державного екзамену з англійської мови з методикою викладання містять вимоги до організації і змісту державного іспиту, критерії оцінювання знань та вмінь студентів, а також вимоги до написання, оформлення і захисту дипломних робіт.

Інструктивно-методичні матеріали до державного екзамену з англійської мови з методикою викладання призначені для студентів, які закінчують Навчально-науковий інститут іноземної філології Житомирського державного університету імені Івана Франка за денною (стаціонарною) формою навчання (освітньо-кваліфікаційний рівень – “спеціаліст”) за спеціальністю: 7.02030302 Мова і література (англійська)*, а також для наукових керівників та викладачів.

© Жуковська В. В., 2012.

© Соловійова Л. Ф., 2012.

© Самойлюкевич І. В., 2012.

© Гаращук Л. А., 2012.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	5
1. Загальні вимоги до студентів на державному екзамені з англійської мови з методикою викладання	7
2. Структура та зміст державного екзамену з англійської мови з методикою викладання	9
2.1. Структура і зміст державного екзамену	9
2.1.1. Зміст першого компоненту державного екзамену	9
2.1.2. Зміст другого компоненту державного екзамену	12
2.1.3. Програма другого компоненту державного екзамену	13
2.1.4. Зміст третього компоненту державного екзамену	26
2.1.5. Програма третього компоненту державного екзамену	26
2.2. Зразки екзаменаційних завдань	28
3. Критерії оцінювання знань і вмінь студента на державному екзамені.....	29
3.1. Критерії оцінювання першого компоненту державного екзамену	29
3.2. Критерії оцінювання другого компоненту державного екзамену	31
3.3. Критерії оцінювання третього компоненту державного екзамену	33
3.4. Підсумкова оцінка за державний екзамен з англійської мови з методикою викладання	34
4. Вимоги до написання, оформлення та захисту дипломних робіт	36
4.1. Загальні вимоги до дипломних робіт для отримання освітньо-кваліфікаційного рівня „спеціаліст”	36
4.2. Структура дипломного дослідження	37
4.3. Захист дипломної роботи.....	38
4.4. Критерії оцінювання дипломної роботи	42

5. Рекомендована література для підготовки до державного екзамену.....	44
5.1. Література з практики англійської мови.....	44
5.2. Література з теоретичних лінгвістичних дисциплін ...	45
5.3. Література з методики викладання іноземної мови	51
5.4. Рекомендована література до написання дипломних робіт.....	53
6. Використана література.....	54

ДЕРЖАВНИЙ ЕКЗАМЕН З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ З МЕТОДИКОЮ ВИКЛАДАННЯ

Пояснювальна записка

Державна атестація випускників Навчально-наукового інституту іноземної філології Житомирського державного університету імені Івана Франка є підсумковою формою перевірки і оцінки науково-теоретичної та практичної підготовки студентів освітньо-кваліфікаційного рівня “спеціаліст”.

Державний екзамен покликаний засвідчити рівень кваліфікаційної підготовки студента за обраною спеціальністю на відповідному ступені отримання вищої освіти та виступає головним критерієм його фахової компетентності.

Державний екзамен з англійської мови з методикою викладання передбачає перевірку і оцінку сформованості у студентів предметно-фахової компетенції (комунікативної, соціокультурної, професійної тощо), наявності знань основ теорії мови, а також здатності та готовності реалізувати здобуті знання та вміння в майбутній професійній діяльності.

На державному екзамені студенти-випускники повинні продемонструвати вільне володіння першою іноземною мовою (англійською) та її теоретичною базою. Екзамен має виявити рівень опанування студентами основних теоретичних лінгвістичних дисциплін та володіння усною і письмовою формами англійського мовлення. У процесі підготовки випускники повинні опанувати орфоепічного, лексичного та граматичного нормами першої іноземної мови (англійської), уміти правильно реалізувати цю норму в різних видах мовленнєвої діяльності та в різних комунікативних ситуаціях, а також мати високий та достатній рівні сформованості мовної, мовленнєвої та лінгвокраїнознавчої компетенцій, мовний портфоліо для середніх

загальноосвітніх та профільних освітніх закладів викладання англійської мови.

Для проведення державних екзаменів та захисту дипломних робіт організується державна екзаменаційна комісія у складі голови та членів комісії. Комісія створюється щорічно і діє протягом навчального року. Робота державної комісії проводиться у терміни, передбачені навчальними планами університету.

До складання державного екзамену та до захисту дипломних робіт допускаються студенти V курсу, які повністю виконали всі вимоги навчального плану.

Інструктивно-методичні матеріали до державного екзамену з англійської мови з методикою викладання призначена для студентів, які закінчують Навчально-науковий інститут іноземної філології Житомирського державного університету імені Івана Франка за денною (стаціонарною) формою навчання (освітньо-кваліфікаційний рівень – “спеціаліст”) за спеціальністю: 7. 02030302 Мова і література (англійська)*.

Інструктивно-методичні матеріали укладено відповідно до Положення про організацію навчального процесу в Житомирському державному університеті імені Івана Франка (від 29 червня 2009 року), а також програми з англійської мови для університетів/ інститутів (п'ятирічний курс навчання)¹.

¹Програма з англійської мови для університетів / інститутів (п'ятирічний курс навчання): Проект / Колектив авт.: С.Ю. Ніколаєва, М.І. Соловей (керівники), Ю.В. Головач та ін.; Київ. держ. лінгв. ун-т та ін. – К.: Координ. – інформ. центр “Злагода”, 2001. – 245 с. – англ.

1. Загальні вимоги до студентів на державному екзамені з англійської мови з методикою викладання

Державний екзамен з практики англійської мови направлений на виявлення рівня знань системи мови і правил її функціонування в процесі іншомовної комунікації, а також рівня вмінь і навичок сприймати та породжувати англійські тексти відповідно до умов і вимог мовленнєвої комунікації.

Студент, який складає державний екзамен на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня "спеціаліст", повинен продемонструвати знання, навички та вміння, які б відповідали програмним вимогам, загальноєвропейським рекомендаціям з мовної освіти² про особливості мовної політики в Європі, у тому числі в Україні, а також вимогам нового державного стандарту з іноземної мови та з урахуванням особливостей професійної підготовки майбутніх філологів та вчителів англійської мови.

Майбутній спеціаліст повинен вміти досить вільно, нормативно правильно, функціонально адекватно володіти всіма видами мовленнєвої діяльності на англійській мові, а також знати основні особливості соціокультурного розвитку країни, мова якої вивчається.

Випускник повинен використовувати широкий спектр лексико-граматичних засобів мови для висловлення думок з тем, які вивчались, вести бесіди, дискусії, спираючись на граматичний, лексичний та фонетичний матеріал, країнознавчі знання, володіти сталими навичками висловлювання власних думок, перекладати тексти з англійської мови на українську та навпаки читати, робити адекватний усний і письмовий переклад з англійської мови на українську і навпаки.

²Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, навчання, оцінювання /Науковий редактор українського видання доктор пед. наук, проф. С.Ю.Ніколаєва. – К.:Ленвіт, 2003. – 273 с.

На державному іспиті з англійської мови з методикою викладання студенти повинні продемонструвати:

1. вільне володіння англійською мовою в межах програмних вимог (близько 5 500 лексичних одиниць) та вживати їх в рецептивних та продуктивних видах мовленнєвої діяльності;

2. комунікативну компетенцію, тобто володіння способами формулювання думок англійською мовою, способами реалізації мовної норми в різних видах мовленнєвої діяльності;

3. вміння та навички виразного читання та адекватного перекладу на українську мову оригінального англійського художнього тексту, вміння інтерпретувати текст з урахуванням його стилістичних, лексичних, граматичних та фонетичних особливостей;

4. вміння та навички вести бесіди на теми, рекомендовані програмою з практики усної та письмової мови;

5. ґрунтовне знання теоретичних лінгвістичних дисциплін: фонетики, лексикології, граматики, стилістики, історії англійської мови, порівняльної типології;

6. вміння визначати відповідні мовні явища, здійснювати їх систематизацію та інтерпретацію, виходячи із загальних закономірностей мовної системи;

7. володіння професійно-методичними вміннями: конструктивно-планувальними, комунікативно-навчальними, організаційними, розвиваючо-виховними і дослідницькими, сформованими в студента в результаті вивчення теоретико-практичного курсу методики викладання англійської мови на старшому етапі ЗОШ та під час педагогічної практики з урахуванням вимог нової програми з англійської мови для середніх навчальних закладів і особливостей застосування комунікативного, особистісно-орієнтованого підходів та інноваційних технологій навчання.

2. Структура та зміст державного екзамену з англійської мови з методикою викладання

2.1. Структура і зміст державного екзамену

Державний екзамен з англійської мови з методикою викладання складається з трьох компонентів:

- 1) практичний аспект англійської мови;
- 2) теоретичний аспект англійської мови;
- 3) методика викладання англійської мови.

2.1.1. Зміст першого компоненту державного екзамену

Мета першого компоненту полягає у:

1. виявленні умінь та навичок виразного читання та перекладу українською мовою оригінального англомовного тексту, вмінні лінгвостилістичного та інтерпретативного аналізу уривку з художніх творів відомих англомовних письменників;

2. представленні аргументованих суджень про основні проблеми, події, дійові особи, про мову та стилістичні особливості тексту;

3. коментуванні (у формі діалогу чи полілогу) проблемної ситуації, що розглядається в запропонованому уривку в межах програмної тематики;

4. вільному, переконливому та логічному викладі (з урахуванням адресата та ситуації спілкування) думок за даною темою, реалізуючи різні способи викладання думок (опис, розповідь, роздум);

5. відповіді та реагуванні на висловлювання, судження, коментарі, питання адресата (екзаменатора) під час дискусії на тему, що обговорюється.

Відповідь на перше питання екзаменаційного білету передбачає вільне володіння іноземною мовою, а також здатність та готовність студента реалізувати одержані знання

в своїй практичній діяльності. Обсяг пропонованого уривку тексту – до 2500 друкованих знаків.

1. Читання

А. ЧИТАННЯ ПРО СЕБЕ.

Студент повинен вміти читати та коментувати суспільно-політичні та художні тексти /швидкість читання – 450 друкованих знаків за хвилину/.

Студент повинен володіти технікою читання з метою ознайомитися з текстом /450 знаків за хвилину/; переглянути текст і віднайти необхідну інформацію.

Б. ЧИТАННЯ ВГОЛОС.

Студент повинен виразно читати вголос оригінальний текст будь-якої складності і тексти шкільних підручників.

2. Письмо

Студент повинен писати орфографічно і пунктуаційно правильно в межах програмного мінімуму, висловлювати свої думки в писемній формі, писати доповіді та твори на літературні чи педагогічні теми, записувати лекції на іноземній мові.

3. Переклад

Студент повинен перекладати англійський художній текст на українську мову, демонструючи знання стилістичних відповідностей.

4. Лінгвостилістичний аналіз та інтерпретація уривку з оригінального художнього тексту

Лінгвостилістичний аналіз та інтерпретація уривку з оригінального художнього тексту повиненні продемонструвати знання студентами основ теорії мови, що передбачено програмами з теоретичних мовних дисциплін, вивчених за п'ять років навчання. Зокрема, необхідним є:

1. визначення функціонального стилю та жанрової приналежності аналізованого уривку; характеристика

особливостей художньої манери автора твору, із зазначенням літературної школи (напряму), до якої він/вона належить;

2. короткий виклад головних подій аналізованого уривку, визначення теми та ідеї уривку;

3. аналіз у лінгвостилістичному ракурсі часу, місця подій, композиції аналізованого уривку; визначення головних і другорядних героїв, встановлення особливостей їх художнього представлення;

4. аналіз виражальних засобів та стилістичних прийомів в запропонованому тексті з обов'язковим визначенням їх ролі у розкритті головної теми/ідеї уривку; зображення персонажів; створення відповідного настрою та атмосфери і т.п.:

- ◆ фонетичних (наявність асонансів, алітерацій, звукових повторів, звуковідтворення та звуконаслідування та їх стилістична роль у тексті);

- ◆ фонетико-графічних (нетрадиційне вживання пунктуації, шрифтів, розташування графем та частин тексту, графонів та їх стилістичний потенціал);

- ◆ лексичних: 1) (слова, що належать до різних прошарків англійського вокабуляру: літературна лексика (терміни, поетизми, архаїзми, історизми, запозичення, екзотизми, книжні слова); розмовна лексика (колоквіалізми, сленгізми, жаргонізми, вульгаризми, діалектизми); нейтральна лексика); 2) наявність антонімів, синонімів, омонімів та їх стилістичні функції у тексті; 3) фразеологічних (образні, термінологічні, штамповані вислови);

- ◆ морфологічні (випадки транспонованого вживання словоформ, їх стилістична роль);

- ◆ синтаксичних (еліптичні, номінативні, неповні речення, асиндетон /полісиндетон, незакінчені речення /вставні /відокремлені конструкції, повтори, паралельні конструкції і т.п – та їх функції в тексті);

- ◆ морфологічні (випадки транспонованого вживання словоформ, їх стилістична роль);

◆ експресивно-образних (метафора, персоніфікація, алюзія, алегорія, іронія, гіпербола, мейози, літота, метонімія, синекдоха, перифраз, евфемія, оксиморон, порівняння, зевгма і т.п. – та їх стилістичні функції);

5. підсумок проведеного стилістичного та інтерпретативного аналізу уривку із зазначенням власного ставлення до проблем, зазначених у тексті.

ПЕРЕЛІК ТЕМ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ДЕРЖАВНИЙ ЕКЗАМЕН:

Професія вчителя.	Місце митця у суспільстві.
Школа майбутнього.	Українське мистецтво.
Американська освіта та її проблеми.	Живопис.
Кіно, театр.	Моральні цінності.
Засоби інформації.	Проблеми батьків та дітей.
Книги та їх значення.	Зв'язки України з іншими країнами.
Подорожі.	Демократія.
Традиції мого народу.	

ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК АВТОРІВ АНГЛОМОВНИХ ХУДОЖНІХ ТВОРІВ:

➤ Sh. Anderson	➤ J. Galsworthy
➤ R. Aldington	➤ E. Hemingway
➤ D. Carter	➤ J. London
➤ Ch. Dickens,	➤ J. Priestley
➤ Th. Dreiser	➤ H. Wells
➤ F. Fitzgerald	➤ Sh. Anderson
➤ G. Greene	➤ W.S. Maugham

2.1.2. Зміст другого компоненту державного екзамену

Мета другого компоненту полягає у виявленні рівня теоретичної підготовки випускників з окремих аспектів англійської філології. Зокрема, необхідним є знання актуальних проблем англійської лексикології, стилістики,

теоретичної граматики, теоретичної фонетики, історії англійської мови, порівняльної типології англійської та української мов, загального мовознавства.

Теоретична підготовка студента вимагає знання основ теорії мови, її сучасного стану, охоплює знання структури та системи мови, правил та закономірностей її функціонування в процесі іншомовної комунікації в обсязі діючих навчальних програм.

Розкриття питання з теорії мови передбачає змістовну, логічну, чітку, зв'язну, виразну відповідь студента на теоретичне питання, вміння показати смислові, структурні, загальні та відмінні особливості мовних явищ, ілюстрацію своєї відповіді прикладами.

2.1.3. Програма другого компоненту державного екзамену

I. ТЕОРЕТИЧНА ФОНЕТИКА

Артикуляційна база англійської мови:

- типові характеристики артикуляційної бази англійської мови;
- фонетико-фонематичні правила артикуляції фонем у типових сполученнях;
- артикуляційна база англійської мови у порівнянні з артикуляційною базою рідної мови.

Фонологічний аналіз звукової будови англійської мови:

- фонема як базова одиниця мови;
- алофони фонем (варіанти - обов'язкові та факультативні);
- диференційні ознаки й опозиції.

Склад як фонологічна і фонетична одиниця:

- структура складу в англійській мові;
- фонотактичні особливості та типи складів;
- функція складу у фонетичній структурі слова.

Словесний наголос в англійській мові:

- фонетична природа наголосу;

- функції наголосу у структурі слова;
- різні ступені наголосу та основні акцентні типи слів.

Інтонаційна система англійської мови:

- визначення структурних компонентів інтонації;
- інтонаційні структури як суперсегментні фонологічні одиниці мови (інтонеми);
- функції інтонації в організації інформаційної структури висловлювання/тексту .

Фоностилістика англійського мовлення:

- поняття інтонаційного стилю мовлення;
- проблема типології фоностилів у сучасній англійській мові;
- типові просодичні характеристики (тон, фразовий наголос, темп, паузація, ритм, тембр) інтонаційного стилю.

Територіальні варіанти й норми англійської вимови.

- Британський і американський варіанти англійської вимови.

II. ТЕОРЕТИЧНА ГРАМАТИКА

Загальна характеристика граматичної будови англійської мови:

- граматична будова англійської мови;
- проблема аналітизації у сучасній англійській мові.

Системні відносини у мові. Парадигматика та синтагматика:

- визначення парадигматичних відносин;
- типи парадигматичних відносин: формальні, семантичні та функціональні;
- визначення синтагматичних відносин;
- типи синтагматичних відносин: координація, субординація та предикація.

Системний та структурний підходи до вивчення мови:

- поняття системи та структури;
- рівні мови;
- одиниці мови;

- поняття міжрівневого ізоморфізму;
- план змісту та план вираження мовних одиниць.

Лексичні та граматичні аспекти слова. Типи граматичного значення;

- проблема визначення слова як номінативної одиниці мови;
- визначення лексичного та граматичного типів значення;
- типи граматичного значення: експліцитне та імпліцитне;
- загальне та залежне граматичне значення.

Граматичні категорії та їх реалізація:

- граматична категорія як сукупна система виразу узагальненого граматичного значення;
- референційні та сигніфікативні граматичні категорії;
- опозиційна основа граматичної категорії;
- типи опозицій.

Проблема частин мови в сучасній англійській мові:

- поняття класу слів;
- частини мови як традиційні граматичні класи слів;
- критерії виділення частин мови у вітчизняному та зарубіжному мовознавстві;
- повнозначні та службові частини мови.

Граматичні властивості іменника:

- визначення іменника як слова предметного значення;
- граматично-суттєві підкласи іменника;
- загальна характеристика граматичних категорій іменника.

Граматичні категорії іменника: категорії числа та відмінка:

- формальні та функціональні ознаки категорії числа;
- проблема значення числа у різних підкласах іменників;
- теоретичні інтерпретації категорії відмінка в англістиці;
- проблема значення синтетичного відмінкового формату.

Граматичні властивості дієслова:

- визначення дієслова;
- граматично-суттєві підкласи дієслова;
- граматичні категорії дієслова.

Граматичні категорії дієслова: категорія часу та категорія виду:

- проблема загальнопонятійної категорії часу та категоріальних дієслівних систем часу;
- проблема форм майбутнього часу;
- абсолютні та відносні значення часових форм дієслова;
- граматичний вид та лексичне значення дієслова;

Граматичні категорії дієслова: категорія стану:

- визначення категорії стану;
- стан перехідного (об'єктного) дієслова, дійсний стан, пасивний стан;

- проблема середніх станових значень дієслова.

Субстантивні словосполучення в англійській мові:

- загальна характеристика субстантивних словосполучень;
- структурні особливості премодифікації та постмодифікації;
- функціональні особливості субстантивних словосполучень з ад'юнктами різних типів.

Дієслівні словосполучення в англійській мові:

- загальна характеристика дієслівних словосполучень;
- теорія валентності;
- синтагматичні властивості дієслова;
- функціональні особливості об'єктних, адресатних та адвербіальних словосполучень;

Речення. Різні підходи до вивчення речень:

- речення як комунікативна одиниця синтаксичного рівня;
- традиційна модель членів речення;
- конструктивний аналіз речення;
- принципи класифікації речення;

➤ речення-висловлювання як основна комунікативна одиниця;

➤ поняття актуального членування: тема, рема.

Текст. Основні риси та категорії тексту:

➤ текст як одиниця найвищого рівня;

➤ загальні риси тексту;

➤ тематична цілісність як аспект тексту;

➤ семантико-синтаксична сполучуваність як аспект тексту, її роль у текстобудові;

➤ типи зв'язків: анафоричні, катафоричні;

➤ поняття дейксису;

➤ типи дейктичних маркерів.

Прагматичний підхід до вивчення мовних одиниць.

Теорія мовлення:

➤ основи лінгвістичної прагматики;

➤ теорія мовленнєвих актів;

➤ поняття перформативності;

➤ базисні теорії мовленнєвих актів: локація, ілокуція, перлокуція, комунікативний намір, умови успішності реалізації мовленнєвого акту;

➤ класифікація мовленнєвих актів;

➤ непрямі мовленнєві акти.

Аналіз дискурсу:

➤ основи аналізу дискурсу;

➤ комунікативні постулати П.Грайса;

➤ імплікатури дискурсу;

➤ принцип ввічливості.

III. ІСТОРІЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Специфічні риси германських

мов:

➤ словесний наголос;

➤ звукова імітація;

➤ звукозміна та чергування наголосу.

Спільна германська та класична давньоанглійська системи фонем у порівнянні:

- короткі та довгі монофтонги;
- нові голосні у давньоанглійській мові;
- рефлекси германських дифтонгів;
- розщеплення германського [a];
- розвиток коротких дифтонгів;
- розщеплення велярних [k] і [d].

Фонологічні процеси у давньоанглійській мові та їх залишки в сучасній англійській мові:

- давньогерманське переломлення;
- палатальна дифтонгізація;
- велярний умлаут;
- і-умлаут;
- розвиток голосних у ненаголошених складах в історії англійської мови.

Іменні граматичні категорії у давньоанглійській мові та їх історичний розвиток:

- число, рід, відмінок;
- морфологічна класифікація іменників, відмінювання іменників у давньоанглійській мові та їх розпад у середньоанглійському періоді;
- класи займенників та їх специфічні риси, розвиток артиклів;
- відміни прикметників у давньоанглійській мові та їх розпад, ступені порівняння прикметників.

Форми дієслова у давньоанглійській мові та їх співвідношення з формами дієслова сучасної англійської мови:

- основні форми та дієвідмінювання у давньоанглійській мові;
- спрощення дієвідмінювання у середньоанглійській мові;
- перехід від синтетичних до аналітичних форм у системі дієслова.

Історичний розвиток аналітичних форм дієслова в англійській мові:

- способи вираження майбутнього часу в давньо-, середньо-, та ранньо-новоанглійському періодах;
- статус пасивних конструкцій у давньоанглійській мові та розвиток аналітичних пасивних форм;
- категорія виду в давньоанглійській мові;
- способи вираження тривалої дії у давньоанглійській мові;
- виникнення тривалих форм;
- форми мовного способу у давньо- та середньоанглійському періодах, формування системи аналітичних форм умовного способу.

Історичний розвиток неособових форм дієслова в англійській мові:

- форми та функції інфінітива, дієприкметника теперішнього та минулого часу;
- виникнення та розвиток герундія.

Лінгвістичні наслідки романського завоювання.

Розвиток національної літературної англійської мови:

- економічне та політичне об'єднання;
- введення друкарства;
- розповсюдження англійської мови за межі Британських островів;
- епоха Відродження в літературі;
- встановлення писемного стандарту;
- розвиток розмовного стандарту.

Фонологічні процеси в мові й формування системи фонем сучасної англійської мови:

- кількісні зміни голосних у середньоанглійській мові;
- якісні зміни голосних у середньоанглійській мові;
- розвиток монофтонгів та дифтонгів;
- еволюція приголосних фонем.

IV. ЛЕКСИКОЛОГІЯ

Етимологічний склад англійської мови:

- корінні слова;
- слова іншомовного походження в сучасній англійській мові.

Асиміляція запозичень:

- типи асиміляції;
- ступені асиміляції.

Типи запозичень у словниковому складі сучасної англійської мови;

- етимологічні дублети, гібриди;
- інтернаціональні слова.

Афіксація:

- префікси, їх класифікація;
- суфікси, їх класифікація;
- продуктивні та непродуктивні афікси;
- комбінаторна властивість афіксів.

Словоскладання:

- класифікація складних слів;
- типи дериваційних складних слів.

Конверсія:

- її визначення;
- різні точки зору на конверсію;
- типові семантичні стосунки при конверсії.

Скорочення:

- лексичні та графічні аббревіації;
- акроніми.

Референтний та функціональний підходи до значення:

- визначення значення;
- типи значення.

Зміна значення:

- розширення або генералізація, звуження або спеціалізація, покращення, погіршення значення слова.

Словниковий склад як система:

- неологізми;
- традиційні лексикологічні угруповання;

- лексико-граматичні групи;
- теорія семантичного поля.

Синоніми:

- типи синонімів.

Полярність значення:

- антоніми;
- морфологічна та семантична класифікація антонімів.

Вільні словосполучення:

- проблема їх визначення;
- структура вільних словосполучень;
- класифікація вільних словосполучень.

Фразеологія:

- різні підходи до класифікації фразеологічних одиниць: семантичний, функціональний, контекстуальний.

Типи словників:

- одномовні, двомовні, багатомовні, загальні та спеціальні словники;
- лінгвістичні та енциклопедичні словники;
- діахронічні та синхронічні словники.

Варіанти та діалекти англійської мови:

- американський варіант англійської мови, його лексичні особливості.

V. СТИЛІСТИКА

Загальнонаукові та загальнолінгвістичні засади стилістики:

- предмет і завдання стилістики;
- стилістика у системі наук;
- типи стилістики: лінгвістична стилістика та літературознавча стилістика; сучасні напрями стилістичних досліджень;
- загальнолінгвістичні поняття стилістики: мова-мовленнєва діяльність-мовлення; інваріант і варіант; код і текст; парадигматика і синтагматика; опозиція і контраст; селекція і комбінація;

➤ основні поняття стилістики: стиль, норма, контекст, синонімія, стилістичне і функціонально-стилістичне значення, виразний засіб, стилістичний прийом, образність.

Стилістична фонетика. Графіко-фонетичні та графічні засоби стилістики:

- фонетичні засоби стилістики;
- версифікація як мистецтво написання віршів;
- основні способи організації звукового потоку: алітерація, асононас, звукозапис;
- поняття евфонії та какофонії;
- графіко-фонетичні засоби виділення слів у реченні та всього речення (типи шрифтів, написання з малих та великих літер, написання через дефіс, дистанте розміщення);
- стилістичний потенціал орфографії;
- графон як інтенціональне відхилення від орфоепічних норм для збереження автентичної вимови;
- графічні засоби стилістики. Моделі сегментації тексту.

Стилістична морфологія:

- виразні засоби та стилістичні прийоми на морфологічному рівні. Поняття транспозиції;
- способи висунення морфеми;
- стилістичні прийоми використання іменників;
- стилістичні прийоми використання прикметників;
- стилістичні прийоми використання займенників;
- стилістичні прийоми використання прислівників;
- стилістичні прийоми використання дієслів.

Стилістична лексикологія:

- денотативне та конотативне значення слова;
- типи конотативного значення: оцінне, функціонально-стилістичне, емоціональне, експресивно-образне;
- критерії стилістичної диференціації словникового складу сучасної англійської мови;
- стилістичні функції слів високого стилістичного тону: поетизми, архаїзми, іншомовні слова та варваризми, екзотизми та запозичення, книжна лексика;

➤ стилістичні функції слів зниженого стилістичного тону: розмовна лексика, жаргонізми, сленг, професіоналізми, вульгаризми;

➤ стилістичний потенціал нейтральної лексики.

Стилістична семасіологія:

➤ семасіологія як галузь лінгвістики. Стилістична семасіологія;

➤ поняття виразного засобу та стилістичного прийому у стилістичній семасіології;

➤ класифікація фігур заміщення; фігури кількості: гіпербола, мейозис, літота;

➤ фігури якості: метонімічна група (метонімія, синекдоха, перифраз, евфемізм); метафорична група (метафора, антономазія, персоніфікація, алегорія), іронія;

➤ загальна характеристика фігур суміщення як стилістичних прийомів стилістичної семасіології; класифікація фігур суміщення;

➤ фігури тотожності: порівняння, синоніми-замісники та уточнюючі синоніми;

➤ фігури протиставлення: антитеза, оксюморон;

➤ фігури нерівності: градація, розрядка та зевгма.

Стилістичний синтаксис:

➤ поняття виразного засобу та стилістичного прийому на синтаксичному рівні;

➤ виразні засоби, основані на редукції вихідної синтаксичної моделі: еліпсис, апозіопезис, номінативні речення, асиндетон;

➤ синтаксичні виразні засоби, утворенні за допомогою розширення вихідної синтаксичної моделі: повтор (простий контактний, розширений, обрамлення, підхват), перерахування, синтаксична тавтологія, полісиндетон, емпатичні конструкції, вставні речення;

➤ синтаксичні виразні засоби, утворені за допомогою зміни порядку компонентів вихідної моделі: інверсія, відокремлені конструкції;

➤ стилістичні прийоми синтаксису, що базуються на взаємодії синтаксичних структур у контексті: паралелізм, хіазм, анафора, епіфора;

➤ стилістичні прийоми синтаксису, що ґрунтуються на транспозиції значення синтаксичних структур у контексті: риторичні запитання;

➤ стилістичні прийоми синтаксису, що базуються на транспозиції значення способів граматичного зв'язку між компонентами речення та реченнями: парцеляція, використання підрядного зв'язку замість сурядного та сурядного замість підрядного.

Функціональні стилі сучасної англійської мови:

➤ поняття функціонального стилю. Підходи до класифікації функціональних стилів сучасної англійської мови;

➤ функціональний стиль наукової прози;

➤ публіцистичний стиль;

➤ місце мови художньої літератури серед інших функціональних стилів;

➤ стиль офіційних документів.

VI. ПОРІВНЯЛЬНА ТИПОЛОГІЯ

Порівняльна типологія: предмет, мета та задачі:

➤ поняття та цілі порівняльної типології;

➤ історія типологічних досліджень;

➤ методи порівняльної типології;

➤ мовні універсалиї;

➤ поняття еталон-мова.

Типологія фонологічних систем:

➤ типологія голосних фонем;

➤ типологія приголосних фонем;

➤ артикуляційні здвиги в українському та англійському мовленні;

➤ склад;

➤ наголос у слові та у фразі;

➤ інтонація в англійській та українській мові.

Типологічний аналіз словотвірних систем:

- словотвір в англійській та українській мовах;
- морфологічний словотвір;
- морфолого-синтаксичний словотвір;
- синтаксичний словотвір.

Типологія лексичних систем:

- семантичне навантаження слів;
- лакуни та їх види;
- типи мотивації;
- групи слів.

Типологія фразеологічних систем:

- класифікація фразеологічних одиниць в українській та англійській мовах;
- ізоморфні риси в системі ФО;
- аломорфні риси в системі ФО;
- стійкі словосполучення нефразеологічного характеру.

Типологія морфологічних систем:

- граматичні категорії в мовах, що зіставляються;
- іменні категорії;
- дієслівні категорії.

Типологія синтаксичних систем:

- словосполучення в українській та англійській мовах;
- ізоморфні та аломорфні риси речення в мовах, що зіставляються.

Типологія стилістичних систем:

- функціональні стилі в українській та англійській мовах;

Стилістичні засоби:

- типологія та методика викладання англійської мови;
- інтерференція у сфері фонетики;
- інтерференція на лексичному рівні;
- інтерференція в галузі граматики;
- типологічні та індивідуальні помилки.

2.1.4. Зміст третього компоненту державного екзамену

Мета третього компоненту полягає у виявленні рівня теоретичної і практичної підготовки випускників з шкільного курсу англійської мови та особливостей його викладання на старшому етапі навчання ЗОШ.

Теоретична професійно-методична підготовка студента вимагає знання основ профільного навчання мови в старшій школі; формування компонентів комунікативної компетенції старшокласників охоплює знання сучасних підходів до викладання мови, використання інформаційно-комунікаційних технологій.

Розкриття питання з методики викладання англійської мови на старшому етапі навчання ЗОШ передбачає змістовну, логічну, чітку, зв'язну відповідь студента на теоретичне питання, вміння показати загальні та відмінні особливості формування комунікативної компетенції старшокласників, ілюстрацію своєї відповіді прикладами.

2.1.5. Програма третього компоненту державного екзамену

1. Особливості навчання англійської мови старшокласників у рамках профільного навчання.

2. Особливості формування рецептивних мовленнєвих умінь старшокласників (рівень стандарту).

3. Особливості формування продуктивних мовленнєвих умінь старшокласників (профільний рівень).

4. Особливості формування лексичної компетенції старшокласників (академічний рівень).

5. Особливості застосування комунікативного підходу до навчання граматики старшокласників.

6. Особливості застосування комплексного підходу до навчання англійської мови старшокласників.

7. Шляхи організації навчального співробітництва на уроках англійської мови на старшому етапі ЗОШ.

8. Особливості застосування інтерактивних технологій на уроках англійської мови на старшому етапі ЗОШ.
9. Проблемний підхід до навчання англійської мови на старшому етапі ЗОШ.
10. Диференційований підхід до навчання англійської мови на старшому етапі ЗОШ.
11. Особливості формування фонологічної компетенції учнів старшої школи. Типологія фонетичних вправ.
12. Особливості формування лексичної компетенції учнів старшої школи.
13. Особливості навчання читання як комунікативної діяльності на старшому етапі ЗОШ.
14. Особливості навчання писемного мовлення на старшому етапі навчання ЗОШ.
15. Особливості навчання аудіювання старшокласників .
16. Особливості застосування Європейського мовного портфелю у процесі навчання англійської мови старшокласників.
17. Особливості навчання старшокласників групового спілкування.
18. Особливості використання відео на уроках англійської мови на старшому етапі навчання.
19. Сучасні підходи до формування мовленнєвої компетенції старшокласників.
20. Сучасні підходи до формування лінгвістичної компетенції старшокласників.
21. Сучасні вимоги до уроку англійської мови на старшому етапі навчання ЗОШ.
22. Особливості використання інформаційно-комунікаційних технологій.
23. Використання стратегій критичного мислення в процесі навчання говоріння старшокласників.
24. Особливості формування діалогічної мовленнєвої компетенції старшокласників.
25. Особливості формування монологічної мовленнєвої компетенції старшокласників.

26. Особливості організації проектної роботи на уроках англійської мови на старшому етапі навчання ЗОШ.

27. Особливості формування навчальної компетенції старшокласників.

28. Планування уроку англійської мови на старшому етапі навчання ЗОШ.

2.2. Зразки екзаменаційних завдань

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ №1

1. Read, translate and analyse the extract from “Song of Solomon” by T. Morrison, pp.24-26. Voice your opinion on the problems raised in the given extract.

2. Lexico-Stylistic Layers of the Modern English Vocabulary.

3. Using critical thinking strategies in teaching speaking to senior learners.

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ №2

1. Read, translate and analyse the extract from “The Man of Property” by J. Galsworthy pp.44-46. Voice your opinion on the problems raised in the given extract.

2. American-Based Pronunciation Standard of English

3. Peculiarities of the formation of socio-cultural competence at the senior level of secondary school.

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ №3

1. Read, translate and analyse the extract from “Selected Stories” by E. Hemingway, pp.239-243 (from “That afternoon...” up to “sounds almost here...”). Voice your opinion on the problems raised in the given extract.

2. Various Manifestations of Semantic Change.

3. Peculiarities of using the communicative approach to teaching grammar to senior learners.

3. Критерії оцінювання знань і вмінь студента на державному екзамені.

3.1. Критерії оцінювання першого компоненту державного екзамену

Критерії оцінювання першого компоненту державного екзамену				
Читання/переклад/ лінгвостилістичний аналіз тексту. Фонетично правильне читання уривку.	Тема	Вимова/ використання мовних одиниць	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS
<ul style="list-style-type: none"> ➤ правильний переклад текстового фрагменту; ➤ повне розуміння змісту; ➤ логічні відповіді на питання екзаменатора стосовно змісту прочитаного; ➤ використання у відповіді лексичних одиниць, ужитих в текстовому фрагменті; ➤ змістовний та ґрунтовий лінгвостилістичний аналіз уривку відповідно до узгодженої схеми. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ доречність та логічність подання інформації, ідей, думок у висловленні; ➤ активне використання необхідних лексичних та синтаксичних одиниць у межах теми для реалізації комунікативної мети; ➤ інтерпретація головної ідеї аналізованого уривку; ➤ висловлювання власної точки зору та оцінки прочитаного; ➤ широка варіативність лексичних, граматичних структур, стилістичних засобів і доцільність їх використання. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ правильна вимова звуків з доречними наголосами та різноманітними інтонаційними структурами; ➤ використані засоби мови узгоджені з темою висловлення; ➤ дотримання необхідних міжфразових зв'язків; ➤ вільне володіння навичками монологічного та діалогічного мовлення. 	5	A
<ul style="list-style-type: none"> ➤ неточності у перекладі текстового фрагменту; ➤ стилістичний аналіз на середньому рівні узагальнення відповідно до узгодженої схеми; ➤ прокоментовано їхнє використання автором твору частково. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ відносна доречність та зв'язність ідей, думок у мовленні студента; ➤ застосування лексики та синтаксичних структур у достатній кількості для розкриття теми та реагування на репліки викладача. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Незначні/ нечисленні помилки у вимові звуків; ➤ лексичні й синтаксичні одиниці відповідають темі висловлення; ➤ можливі незначні помилки й неточності. 	4	B C

<ul style="list-style-type: none"> ➤ помилки у читанні та перекладі текстового фрагменту; ➤ стилістичний аналіз на недостатньому рівні узагальнення, висвітлено всі моменти відповідно до узгодженої схеми; ➤ прокоментовано їхнє використання автором твору частково. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ несистемність, непостійність у логічному й послідовному викладенні ідей, думок; ➤ недоречність та відсутність відповідей у дискусії з викладачами. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ відтворення звуків з помітним акцентом, ухиленням від норми; ➤ використання одних і тих самих інтонаційних структур; ➤ використана лексика не сприяє розкриттю теми; є помилки лексичні й граматичні, які заважають подачі та сприйняттю інформації у висловленні. 	3	D E
<ul style="list-style-type: none"> ➤ помилки у читанні та перекладі текстового фрагменту; ➤ стилістичний аналіз на низькому рівні узагальнення, висвітлено не всі моменти відповідно до узгодженої схеми. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ неконтрольованість студентом логічного та зв'язного представлення думок у мовленні; ➤ не бере участі у комунікативній взаємодії з адресатами; ➤ нерозуміння й нерозкриття теми; ➤ відсутність реакції на висловлювання адресата та ініціативи спрямувати діалог у необхідному для вирішення комунікативної мети напрямку. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ неправильна вимова звуків; ➤ труднощі у постановці наголосу та застосуванні інтонаційних структур. 	2	FX F

3.2. Критерії оцінювання другого компоненту державного екзамену

Критерії оцінки другого компоненту державного екзамену		Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS
Повнота та адекватність викладу питання з теорії мови	Рівень володіння комунікативними мовленнєвими навичками		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ змістовний виклад теоретичного матеріалу з питання екзаменаційного білету; ➤ правильне визначення відповідних понять; ➤ ґрунтовний, глибокий аналіз відповідних мовних явищ; ➤ названо основних науковців, які досліджували проблему, що обговорюється та проаналізовано їх погляди. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ коректне фонетичне мовлення; ➤ логічна побудова відповіді; ➤ вільне володіння навичками монологічного та діалогічного мовлення; ➤ широка варіативність лексичних, граматичних структур, стилістичних засобів і доцільність їх використання; ➤ прояв здатності до оригінальних рішень та вміння аргументовано висловлювати свою точку зору; ➤ допускається 1-2 граматичні та лексичні помилки. 	5 (відмінно)	A
<ul style="list-style-type: none"> ➤ змістовне викладення теоретичного матеріалу, але припускаються поодинокі неточності у послідовності викладу; ➤ правильне визначення відповідних понять; ➤ ґрунтовний аналіз відповідних мовних явищ; ➤ названо основних науковців, які досліджували проблему, що обговорюється та проаналізовано їх погляди. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ викладання матеріалу без стилістичних огріхів та вміння висловити й граматично обґрунтувати свою точку зору; ➤ коректне фонетичне мовлення; ➤ логічна побудова відповіді; ➤ вільне володіння навичками монологічного та діалогічного мовлення; ➤ широка варіативність лексичних, граматичних структур, стилістичних засобів і доцільність їх використання; ➤ допускається 1-2 граматичні та лексичні помилки. 	4 (добре)	B
<ul style="list-style-type: none"> ➤ змістовне викладення теоретичного матеріалу з подеяким відхиленням від теми, проблеми; ➤ нечітко визначення основної та другорядної інформації; ➤ представлено правильні визначення понять; ➤ обґрунтовано основні судження. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ конкретне фонетичне мовлення; ➤ логічна побудова відповіді; ➤ вільне володіння навичками монологічного та діалогічного мовлення; ➤ широка варіативність лексичних, граматичних структур, стилістичних засобів і доцільність їх використання; ➤ припускаються поодинокі неточності та незначні помилки; ➤ допускається 2-3 граматичні та лексичні помилки. 	4 (добре)	C

<ul style="list-style-type: none"> ➤ викладення матеріалу не в повному обсязі; ➤ поверхнєве володіння теоретичним та практичним матеріалом; ➤ допускаються неточності у формулюваннях, визначеннях понять і термінів; ➤ наведення непереконливих аргументів. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ розкриття теми без використання активного, лексичного та граматичного матеріалу; ➤ виявлення помилок у мовному оформленні власного висловлювання; ➤ допускається 3-4 граматичні та лексичні помилки. 	3 (задовільно)	D
<ul style="list-style-type: none"> ➤ досить поверхове викладення матеріалу, неповне розкриття суті мовного явища; ➤ виявлення знання і розуміння основних положень обговорювальної теми; ➤ допускаються неточності в формулюваннях, визначеннях понять і термінів; ➤ відсутність власних прикладів. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ помилки у мовному оформленні власного висловлювання; ➤ допускаються 5-6 мовних помилок; ➤ недотримання послідовності та логіки викладу матеріалу, а також норм літературної мови. 	3 (задовільно)	E
<ul style="list-style-type: none"> ➤ незнання більшої частини обговорюваного питання; ➤ помилки при формулюванні понять і визначень, що змінюють їх зміст. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ недотримання послідовності та логіки викладу матеріалу, а також норм літературної мови; ➤ допускається більше 6 мовних помилок. 	2 (не задовільно)	FX
<ul style="list-style-type: none"> ➤ відтворення лише деяких положень, але тільки за підказками викладача; ➤ неволодіння теоретичним матеріалом; ➤ невміння висловити та аргументувати свою точку зору на запропоновану тему через недостатній словниковий запас та незнання програмного матеріалу. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ велика кількість помилок (більше 15), які суттєво заважають розумінню висловлювання; ➤ логіка викладу відсутня, зміст висловлення незрозумілий. 	2 (не задовільно)	F

3.3. Критерії оцінювання третього компоненту державного екзамену

Критерії оцінки третього державного екзамену	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS
Студент змістовно викладає теоретичний матеріал, дає правильні визначення понять, творчо застосовує сучасні підходи до навчання; обґрунтовує свої судження; наводить приклади; дотримується норм професійно-орієнтованого володіння мовою.	5 (відмінно)	A
Студент змістовно викладає теоретичний матеріал, але припускається поодиноких неточностей у послідовності викладу; дає правильні визначення понять; творчо застосовує сучасні підходи до навчання; обґрунтовує свої судження; наводить приклади; дотримується норм професійно-орієнтованого оволодіння мовою.	4 (добре)	B
Студент змістовно викладає теоретичний матеріал, але відхиляється від теми, нечітко визначає основну і другорядну інформацію; дає правильні визначення понять; застосовує сучасні підходи до навчання; обґрунтовує свої судження; наводить приклади; дотримується норм професійно-орієнтованого володіння мовою.	4 (добре)	C
Студент досить повно викладає теоретичний матеріал, але не дотримується логіки відповіді. Допускає неточності у визначенні понять; наводить непереконливі аргументи; застосовує сучасні підходи до викладання мови; наводить приклади. Припускається помилок у професійно-орієнтованому мовному оформленні власного висловлювання.	3 (задовільно)	D
Студент виявляє знання й розуміння основних положень обговорюваної теми, але матеріал викладає неповно. Допускає неточності у визначенні понять; не може навести приклади застосування сучасних підходів до навчання мови; припускається помилок у професійно-орієнтованому мовному оформленні власного висловлювання.	3 (задовільно)	E
Студент відтворює лише основні теоретичні положення; допускає помилки у визначенні понять, що змінює їх зміст. Не дотримується їх послідовності та логіки викладу матеріалу, а також норм професійно-орієнтованого володіння мовою; не може навести приклади застосування сучасних підходів до навчання мови.	2 (не задовільно)	FX
Студент не володіє сучасним матеріалом, він тільки має уявлення про окремі положення. Не може визначити поняття; висловлювання студента неправильні, нечіткі та нелогічні; допускається грубих порушень норм професійно-орієнтованого володіння мовою.	2 (не задовільно)	F

3.4. Підсумкова оцінка за державний екзамен з англійської мови з методикою викладання

Оцінювання студента на державному екзамені відбувається на основі критеріїв, що застосовуються окремо до завдань з практичного аспекту англійської мови, теоретичного аспекту англійської мови та методики викладання англійської мови. Під час виставлення підсумкової оцінки за державний екзамен голова та члени екзаменаційної комісії здійснюють комплексне оцінювання студентів.

Складовими комплексного оцінювання студента на державному екзамені є:

Оцінка за перше питання (виразне читання, переклад, стилістично-інтерпретативний аналіз уривку та обговорення проблем, розкритих аналізованому).	40% від підсумкової оцінки за державний екзамен.
Оцінка за питання з теоретичних курсів.	30% від підсумкової оцінки за державний екзамен.
Оцінка за завдання з методики викладання англійської мови.	30% від підсумкової оцінки за державний екзамен.

Екзаменаційна відповідь студента оцінюється за 5-ти бальною шкалою.

Рішення державної екзаменаційної комісії про оцінку знань, продемонстрованих студентами випускниками при складанні державного екзамену з англійської мови з методикою викладання, приймається на її відкритому засіданні.

Підсумкова оцінка студента на державному екзамені є середнім арифметичним значенням трьох оцінок за три виконаних завдання:

Підсумкова оцінка за державний екзамен за національною шкалою	Складові підсумкової оцінки за державний екзамен	Оцінка за шкалою ESTS
5	5/5/5 5/4/5/ 4/5/5 5/5/4	A
4	5/4/4 4/5/4 4/4/5	B
	4/4/4 4/3/4 5/3/4	C
3	5/3/3	D
	3/3/3 3/3/4	E
2	3/2/2 2/3/2 2/2/3	FX
	2/2/2	F

4. Вимоги до написання, оформлення та захисту дипломних робіт

4.1. Загальні вимоги до дипломних робіт для отримання освітньо-кваліфікаційного рівня „спеціаліст”.

Дипломна робота є випускною кваліфікаційною роботою, на підставі захисту якої Державна екзаменаційна комісія (ДЕК) вирішує питання про присвоєння їй автору відповідного освітньо-кваліфікаційного рівня. Вона є ефективною формою перевірки якості теоретичної та практичної підготовки випускників до роботи за обраним фахом, важливим аспектом розвитку творчого мислення і розширення знань майбутніх спеціалістів.

Дипломну роботу для отримання освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» чи «спеціаліст» можуть виконувати студенти, які мають позитивні оцінки з фахових дисциплін і виявили здібності у науково-дослідницькій діяльності. За своїм статусом дипломна робота прирівнюється до державного іспиту з обраного фаху або теорії та практики навчання і виховання.

Керівництво дипломними роботами здійснюється лише професорами та доцентами ННІ іноземної філології. Якщо дипломна (магістерська) робота виконується на стику галузей наук, до керування науковим дослідженням допускається залучення одного чи більше консультантів, які є фахівцями у відповідній галузі. Призначення консультантів відбувається за погодженням завідуючого кафедрою.

Тематика дипломних робіт розробляється згідно з вимогами освітньо-кваліфікаційної характеристики фахівців із конкретної спеціалізації у відповідності до затверджених програм нормативних та вибіркового дисциплін, що вивчаються. Тематика дипломних робіт охоплює весь комплекс можливих питань з теоретичного курсу іноземної мови, теорії та практики перекладу, методики викладання іноземних мов і спрямована на підвищення професійного рівня майбутніх фахівців.

4.2. Структура дипломного дослідження

Структура дипломного дослідження складається з таких послідовно розташованих елементів:

1. ТИТУЛЬНА СТОРІНКА
2. ЗМІСТ
3. ВСТУП
4. ОСНОВНА ЧАСТИНА (складається з двох-трьох розділів з висновками до них)
5. ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ
6. РЕЗЮМЕ (іноземною мовою) (3-4 сторінки)
7. ДОДАТКИ (за потреби)
8. СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.

Дипломна робота має характеризуватися не лише належним рівнем змісту, відповідною структурою, але й бездоганним оформленням. У разі невідповідності оформлення дипломної роботи державним стандартам і встановленим вимогам оцінка за представлене дослідження повинна бути знижена. Дипломна робота має бути чітко структурованою із виділенням окремих її частин, абзаців, нумерацією сторінок, правильним оформленням посилань, виносок, цитат, списку використаної сучасної літератури (не менше 50 джерел переважно останніх років). Обов'язковим є використання літератури іноземними мовами.

Дипломна робота виконується українською мовою. **Обсяг** дипломної (магістерської) роботи для отримання освітньо-кваліфікаційного рівня “спеціаліст” – 55-60 сторінок, машинописного тексту без урахування додатків та списку використаних джерел.

Рекомендований шрифт — Times New Roman 14 текстового редактора Word з міжрядковим інтервалом 1,5 на аркуші формату А4 з полями відповідно: ліве – 30 мм, праве – 10 мм, верхнє й нижнє – по 20 мм. На сторінці має бути 28–30 рядків. Відступ у п'ять друкованих знаків (1,25 мм)), нумерація сторінок арабськими цифрами в правому верхньому куті (без

крапки).

Текст основної частини дипломної роботи поділяють на розділи та підрозділи. Заголовки структурних частин роботи «ЗМІСТ», «ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ», «ДОДАТКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ» друкують великими літерами посередині сторінки. Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапку в кінці заголовка не ставлять. Якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою. Заголовки пунктів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу в розрядці в підбір до тексту. У кінці заголовка, надрукованого в підбір до тексту, ставиться крапка. Відстань між заголовком (за винятком заголовка пункту) та текстом повинна дорівнювати 3-4 інтервалам. Не допускається розміщення назви розділу чи підрозділу в нижній частині сторінки, якщо далі подається лише рядок тексту. Кожну структурну частину дипломної роботи треба починати з нової сторінки.

4.3. Захист дипломної роботи

На завершену дипломну роботу науковий керівник дає відгук, у якому оцінює якість виконання дослідження та робить висновок про можливість допуску дипломної роботи до захисту в ДЕК.

У датованому та підписаному відгуку наукового керівника відображається:

- актуальність дослідження;
- досягнення поставлених мети і завдань дослідження;
- рівень теоретичних знань, виявлений автором при вирішенні конкретних практичних завдань;
- достовірність отриманих результатів;
- аналіз позитивних сторін роботи, а також її недоліків та помилок.

Науковий керівник визначає відповідність набутих

випускником знань, умінь та навичок (компетенцій) вимогам освітньо-кваліфікаційної характеристики фахівця і можливість присвоєння йому кваліфікації фахівця певного освітньо-кваліфікаційного рівня за напрямом (спеціальністю) та оцінює дипломну роботу записом "*Допускається до захисту*", а в разі негативної оцінки – "*До захисту не допускається*".

До рецензування дипломних робіт залучаються провідні фахівці вищих навчальних закладів (кандидат або доктор наук). Коло наукових та фахових інтересів рецензентів має відповідати тематиці дипломної роботи. Рецензія може бути написана у вільній формі, але в ній потрібно розглянути та оцінити:

- правильність постановки проблеми, її обґрунтованість, актуальність і значення для практики;
- уміння визначити основні питання й викласти матеріал у логічній послідовності;
- позитивні сторони та недоліки при висвітленні теми (глибина розкриття, повнота вивчення літературних джерел, уміння застосовувати теорію до аналізу практики, навички оволодіння методикою дослідження проблем тощо);
- новизну та практичне значення висновків і пропозицій;
- самостійність, творчий підхід студента до осмислення теоретичного і практичного матеріалу;
- мову та стиль дослідження.

Рецензія повинна містити висновок рецензента про відповідність якості виконаної дипломної роботи вимогам до таких робіт, про можливість допущення її до захисту й, за бажанням, може бути висловлено зауваження та думку про оцінку роботи за чотирибальною системою: «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» і в системі ECTS. Рецензент має підписатись із зазначенням свого прізвища, ім'я та по батькові, місця роботи і посади, яку займає, і завірити підпис.

Рішення про рекомендацію дипломних робіт до захисту приймається кафедрою ***не пізніше, ніж за три тижні до початку державних іспитів*** при наявності рецензії та відгуку

наукового керівника. Виконані роботи з написом на титульному аркуші висновку завідувача кафедри про допуск студента до захисту подаються кафедрою директору інституту **за два тижні до початку державних іспитів.** Після **зазначеного терміну дипломні роботи директором не приймаються, студенти до їх захисту не допускаються.**

Захист дипломної роботи здійснюється публічно на засідання державної екзаменаційної комісії. До захисту дипломних робіт допускаються студенти, які виконали навчальний план (не мають академічних заборгованостей) і програму підготовки на відповідному освітньо-кваліфікаційному рівні, мають завершену, оформлену у відповідності з вимогами дипломну роботу, отримали відгук наукового керівника, зовнішню рецензію та візу завідуючого кафедрою про допуск до захисту.

На засідання ДЕК до початку захисту дипломної (магістерської) роботи подаються такі документи:

- дипломна робота студента в двох екземплярах;
- письмовий відгук керівника дипломної роботи;
- зовнішня рецензія на дипломну роботу;
- інші матеріали, які характеризують наукову й практичну цінність виконаної дипломної роботи (видані статті чи інші наукові праці студента з теми дипломної роботи й т.ін.).

Дипломна робота, яка не відповідає вимогам щодо змісту та оформлення, була виконана з недотриманням графіка, а також не має відгуку наукового керівника та зовнішньої рецензії, до захисту не допускається.

Захист дипломної роботи та її наступне обговорення відбувається англійською мовою.

На захист дипломної роботи студент готує доповідь (до 10-12 хвилин), а також, якщо є потреба в цьому, наочність: таблиці, схеми, графіки, діаграми тощо або презентацію з використанням мультимедійних засобів. Під час захисту дипломної роботи студент повинен:

- стисло обґрунтувати вибір теми, її актуальність, мету і завдання;

- розкрити теоретичну та практичну значущість дослідження;
- чітко сформулювати основні висновки та рекомендації;
- показати ґрунтовні знання першоджерел та наукової літератури з обраної проблеми, всебічне володіння матеріалом дослідження;
- продемонструвати здатність самостійно аналізувати й узагальнювати результати дослідження;
- викласти свої міркування з приводу зроблених критичних зауважень з боку рецензента, голови та членів ДЕК.

Після доповіді студента голова ДЕК зачитує рецензію на дипломну роботу, і студент має можливість відповісти на всі зауваження рецензента. Потім заслуховується відгук наукового керівника та надається слово бажаним висловити свою думку щодо рівня дослідження студента. Під час захисту дипломної роботи члени ДЕК, присутні на захисті викладачі, спеціалісти можуть задавати студентові запитання щодо змісту дипломної роботи.

Хід захисту фіксується в протоколі ДЕК, до якого вносяться відповідна оцінка за захист, записуються запитання членів ДЕК і присутніх на захисті, особисті думки членів ДЕК, зазначається одержаний освітній рівень, а також назва державного документа про освіту (диплом), який видається випускникові. Протокол підписують голова і члени ДЕК, що брали участь у засіданні.

При оцінюванні дипломної роботи державна екзаменаційна комісія бере до уваги такі фактори:

- якість дипломної (магістерської) роботи в цілому (її творчий характер, вміння автора аналізувати теоретичний матеріал, обґрунтованість одержаних результатів);
- самостійність і творчість у розробці проблеми;
- якість оформлення дипломної роботи (науковий стиль викладу, грамотність, дотримання відповідних вимог);
- рівень виступу дипломника (чіткість і логічність у формулюванні актуальності, мети і завдань роботи, представленні результатів дослідження, а також вміння зробити

правильні висновки та визначити перспективи подальших досліджень з обраної теми; культура мовлення);

➤ відгук керівника та оцінка наукового рівня дослідження рецензентом.

4.4. Критерії оцінювання дипломної роботи

Критерії оцінки дипломної роботи з лінгвістичних дисциплін	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS
<ul style="list-style-type: none"> ➤ обґрунтована актуальність теми, тема розкрита повністю, дослідження виконано на високому науково-теоретичному та методичному рівні; ➤ робота написана самостійно, зміст повністю відповідає назві, поставленій меті та завданням; ➤ правильно визначено й оформлено науковий апарат дослідження; ➤ зроблено глибокий і всебічний аналіз наукових джерел; ➤ отримані результати систематизовані, висновки є переконливими, зроблені на високому рівні узагальнення; ➤ робота оформлена з дотриманням усіх вимог і написана грамотно; ➤ робота подана на кафедру вчасно; ➤ рецензент оцінив роботу на оцінку "відмінно" (А); ➤ захист роботи відбувся на "відмінно". 	відмінно	A
<ul style="list-style-type: none"> ➤ обґрунтована актуальність теми, тема розкрита повністю, дослідження виконано на високому науково-теоретичному та методичному рівні; ➤ робота написана самостійно, зміст відповідає назві, завдання виконані і мета досягнута; ➤ правильно визначено і оформлено науковий апарат дослідження; ➤ зроблено глибокий аналіз наукових джерел; ➤ отримані результати систематизовані, але висновки не є переконливими, зроблені на недостатньо високому рівні узагальнення; ➤ робота оформлена з дотриманням усіх вимог і написана грамотно; ➤ робота подана на кафедру вчасно; ➤ рецензент оцінив роботу на оцінку "добре" (В чи С); ➤ захист роботи відбувся на "добре". 	добре	B

<ul style="list-style-type: none"> ➤ обґрунтована актуальність теми, тема розкрита повністю, дослідження виконане на високому науково-теоретичному та методичному рівні; ➤ робота написана самостійно, зміст відповідає назві, завдання виконані і мета досягнута; ➤ правильно визначено і оформлено науковий апарат дослідження; ➤ отримані результати систематизовані, але висновки не є переконливими, зроблені на недостатньо високому рівні узагальнення; ➤ в оформленні роботи є окремі недоліки, у тому числі мовні; ➤ робота подана на кафедру вчасно; ➤ рецензент оцінив роботу на оцінку "добре" (С); ➤ захист роботи відбувся на "добре". 	добре	С
<ul style="list-style-type: none"> ➤ тема розкрита повністю, але науково-теоретичний та методичний рівень виконаного дослідження не дуже високий; ➤ робота написана самостійно, зміст розкрито недостатньо, завдання виконані не повністю, що позначилося на повноті досягнення мети; ➤ аналіз наукових джерел не повною мірою відбиває сучасний стан наукової розробки досліджуваної проблеми; ➤ отримані результати систематизовані недостатньо, висновки зроблені непереконливо та на недостатньо високому рівні узагальнення; ➤ в оформленні роботи є недоліки; недостатня кількість бібліографічних джерел; є мовні помилки; ➤ рецензент оцінив роботу на оцінку "задовільно" (D чи E); ➤ захист роботи відбувся на "задовільно". 	задовільно	D
<ul style="list-style-type: none"> ➤ тема розкрита повністю, але науково-теоретичний та методичний рівень виконаного дослідження не дуже високий; ➤ робота написана в основному самостійно, зміст розкрито недостатньо, завдання виконані не повністю, що позначилося на повноті досягнення мети; ➤ аналіз наукових джерел не повною мірою відбиває сучасний стан наукової розробки досліджуваної проблеми; недостатня кількість опрацьованих джерел; ➤ одержані результати систематизовані недостатньо, висновки зроблені непереконливо, на невисокому рівні узагальнення; ➤ в оформленні роботи є недоліки; суттєві порушення мовного режиму; ➤ рецензент оцінив роботу на оцінку "задовільно" (E); ➤ захист роботи відбувся на "задовільно". 	задовільно	E
<ul style="list-style-type: none"> ➤ робота списана або зміст не розкритий; студент не вмів користуватися науковим апаратом; ➤ робота оформлена без дотримання вимог; ➤ робота подана на кафедру після встановленого терміну; ➤ рецензент оцінив роботу на оцінку «незадовільно» (FX) ➤ захист роботи відбувся на «незадовільно». 	не задовільно	FX
<ul style="list-style-type: none"> ➤ робота не виконана. 	не задовільно	F

5. Рекомендована література для підготовки до державного екзамену

5.1. Література з практики англійської мови

1. Аракина В.Д., Практический курс английского языка. 5 курс: Учебное пособие для высш. учебн. завед. / Под ред. В.Д. Аракина. – 4-е издан. – М.: Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 1999. – 240с.
2. Арнольд И.В., Дьяконова Н.И. Аналитическое чтение (Английская проза XVIII-XX веков). – Л.: Просвещение, 1967. – 366 с.
3. Байбакова І., Спілкуємося англійською мовою / Байбакова І., Гасько О., Федоришина М. – Львів: Видавництво „Бескид Біт”, 2008. – 252 с.
4. Гороть Є.І., Англо-український словник/ [під заг. керівництвом Є.І. Гороть]. – Вінниця: „Нова книга”, – 1700 с.
5. Гороть Є.І., Українсько-англійський словник/ [під заг.керівництвом Є.І. Гороть]. – Вінниця: „Нова книга”, – 1040 с.
6. Ермолович Д.И., Англо-русский словарь персоналий. – М.: Издательство: Русский язык, 2000. – 351 с.
7. Кухаренко В.А., Інтерпретація тексту. – Вінниця: Нова Книга, 2004. – 258 с.
8. Паращук В.Ю., Грицюк Л.Ф., Саум С.Б. Практичний курс англійської мови: Підручник. – К.: Т-во „Знання”, КОО, 1999. – 526 с.
9. Рязанцева Т.И., Practical Guide to Analytical Writing. – М.: ИНФРА-М, 2000. – 224 с.
10. Black.M., McNorto M., Malderez A., Parker S. Speaking Advanced. – Oxford University Press, 1997. – 102 p.
11. Evans V., Dooley J. Upstream. Proficiency C2. – Express Publishing, 2006. – 276 p.
12. Evans V., Successful Writing. – Express Publishing, 1998. – 160 p.
13. Evans V., Edwards L. Upstream. Advanced C1. – Express Publishing, 2006. – 256 p.
14. Foley M., Hall D. Distinction. English foe Advanced Learners. – Longman, 1997. – 192 p.

15. Jones L., Cambridge Advanced English. – Cambridge University Press, 1992. – 252 p.
16. Longman Exams Dictionary. – Longman, 2006. – 1833 p.
17. McArthur. Longman Lexicon of Contemporary English. – Longman, 1990. – 915 p.
18. Oxford Advances Learner's Dictionary – Oxford University Press, 2001. – 1568 p.
19. Oxford Guide to British and American Culture. – Oxford University Press, 2001. – 599 p.
20. Partridge E., Usage and Abusage. A Guide to Good English – Penguin Books, 1999. – 400 p.
21. Pointon G.E., BBC Pronunciation Dictionary of English Names. – Oxford University Press, 1983. – 274 p.
22. Side R. In Advance–Longman, 1996. – 192p.
23. Soshalskaya E.G., Stylistic Analysis. – М., Вид-во: 1976. – 148 p.
24. Spratt M., Taylor L. The Cambridge CAE Course. – Cambridge University Press, 1992. – 221 p.
25. Tomlinson B., Ellis R. Reading Advanced. – Oxford University Press, 1993. – 138 p.
26. Webster's New World Dictionary. – Webster's New World, 1998. – 1574 p.
27. Wells J.C., Longman Pronunciation Dictionary. – Longman, 2000. – 869 p.
28. Zeltin E.M., Zhinotovskaya D.I., Tenson I.A. English. Graduation Course. – М.: «Международные отношения», 1972. – 320 с.

5.2. Література з теоретичних лінгвістичних дисциплін

Теоретична фонетика

1. Антипова А. М., Система английской речевой интонации. – М., 1979.
2. Дворжецкая М. П., Обучение выразительному чтению на английском языке. - Киев, 1986.
3. Дубовский Ю. А., Анализ интонации устного текста и его составляющих. – Минск, 1978.
4. Гаращук Л.А., Enjoy Practising Phonetics. Учебный посібник з практичної фонетики для студентів факультету іноземних мов / Укладачі Гаращук Л.А., Левицький А.Е.

- Видання 2-е, виправлене. – Житомир: Редакційно-видавничий центр ЖДУ ім. І. Франка, 2009. – С. 259 – 15 д.а
5. Зиндер Л. Р., Общая фонетика. – М., 1979.
 6. Златоустова Л.В., и др. Общая и прикладная фонетика. – М., 1986.
 7. Зубкова Л.Г., Фонологическая типология слова. – М., 1990.
 8. Леонтьева С.Ф., Теоретическая фонетика английского языка: Учеб. для студентов вечер. и заоч. отд-ий педвузов. – 2-е изд., испр. и доп. – Москва: Высшая школа, 1988. – 157с.
 9. Маковский М.М., Английские социальные диалекты. – М., 1989.
 10. Нушикян Э.А., Типология интонации эмоциональной речи. – К., 1986.
 11. Орлов Г. А., Современная английская речь. – М., 1991.
 12. Соколова М.А., Практическая фонетика английского языка.-М., 2001
 13. Торсуев Г.П., Константность и вариативность в фонетической системе. – М., 1977.
 14. Торсуев Г.П. Проблемы теоретической фонетики и фонологии.-М., 1968
 15. Трубецкой Н. С. Основы фонологии. – М., 1960.
 16. Шахбагова Д.А. Фонетические особенности произносительных вариантов
 17. Antipova E.Ya., Kanevskaya S.L., Pigulevskaya G.A. English Intonation. – М., 1985.
 18. Brazil, D. The Communicative Value of Intonation in English. Cambridge, 1997.
 19. Brovchenco T., Bant I. English Phonetics. – М.:Radianska Skola, 1964.
 20. Cruttenden, A., (Editor) Gimson's Pronunciation of English. London, 1994.
 21. Crystal D., Prosodic Systems and Intonation in English. – Cambridge, 1969.
 22. Crystal D., Davy D. Investigating English Style. – L., 1973.
 23. Gimson A. An Introduction to Pronunciation of English. – L., 1973.
 24. Gimson A. C., Cruttenden A. Gimson's Pronunciation of

- English. – London: Edward Arnold, 1994.
25. Gimson A.C., *British English Pronunciation – Standards and Evolution.* – London, 1970,
 26. Jones D., *An Outline of English Phonetics.* – Cambridge, 1960.
 27. Jones D., *Everyman's English Pronunciation Dictionary.* – London, 1958.
 28. Jones D., *The Phoneme: Its Nature and Use.* – Cambridge, 1967.
 29. Kenworthy J., *Teaching English Pronunciation.* – London, 1987.
 30. Kingdon R., *The Groundwork of English Intonation.* – London, 1958.
 31. Leontyeva S.F., *English Phonetics. A Theoretical Course.* – M.: Vyssaja Skola 1991,
 32. O'Connor J., Arnold G. *Intonation of Colloquial English.* – London, 1973.
 33. O'Connor J., *Phonetics.* – N.Y., 1963.
 34. Pike K., *Intonation of American English.* – Ann Arbor, 1945.
 35. Retunskaya M., Zhigalev B.A. *Manual of Theoretical Phonetics of the English Language.* – Hizhny Novgorod, 1997.
 36. Roach P., *English Phonetics and Phonology.* – Cambridge, 1991.
 37. Shakhbagova D.A., *Varieties of English Pronunciation.* – M.: Vyssaja Skoi 1989.
 38. Sokolova M. A., *Practical Phonetics.* – M., 1984.
 39. Sokolova M.A., *English Phonetics. A theoretical Course.* – M.: Vyssaja Skola, 1991.

Історія мови

1. Аракин В.Д., *Очерки по истории английского языка.* – М.: Высшая школа, 1983. – 56 с.
2. Арсеньева Т.М., *Введение в германскую филологию / Арсеньева Т.М., и др.* – М.: Высшая школа, 1983. – 78 с.
3. Иванова И., Беляева Т., Чахоян Л. *История английского языка.* – СПб.: Лань, 2001. – 345 с.
4. Иванова И., Беляева Т., Чахоян Л., *Практикум по истории английского языка.* – СПб.: Лань, 2000. – 58 с.
5. Линский С.С., *Сборник упражнений по истории английского языка.* – Л.: Наука, 1987. – 35 с.

6. Плоткин В.Я., Очерк диахронической фонологии английского языка. – М.: Наука, 1989. – 98 с.
7. Расторгуева Т.А., История английского языка. – М.: Астрель, 2002. – 347 с.
8. Расторгуева Т.А., Очерки по исторической грамматике английского языка. – М.: Астрель, 2000. – 76 с.
9. Степановичюс А.Ю., Историческая фонология английского языка. – М.: Просвещение, 1987. – 45 с.
10. Хаймович Б.С., Стислий курс історії англійської мови. – К.: Наукова думка, 1998. – 66 с.
11. Шахрай О.Б., Короткий історичний довідник з фонетики і морфології англійської мови. – К.: Наукова думка, 1989. – 56 с.
12. Ярцева В.Н., Исторический синтаксис английского языка. – М.: Наука, 1999. – 35 с.
13. Ярцева В.Н., Историческая морфология английского языка. – М.: Наука, 1997. – 45 с.
14. Ярцева В.Н., Развитие национального литературного английского языка. – М.: Просвещение, 1997. – 87 с.

Лексикологія

1. Антрушина Г.Б., Афанасьева О.В., Морозова Н.Н. Лексикология английского языка. – М.: Дрофа, 2001. – 288 с.
2. Белявская Е.Г., Когнитивные основания изучения семантики слова // Структуры представления знаний в языке. – М.: Высшая школа, 1994. – С. 27-54.
3. Дубенец Э.М., Современный английский язык. Лексикология: Пособие для студентов гуманитарных вузов. – М./СПб.: ГЛОССА/КАРО, 2004. – 192 с.
4. Квеселевич Д.І., Сасіна В.П. Практикум з лексикології сучасної англійської мови: Навч. посібник. – Вінниця: Нова книга, 2001. – 126 с.
5. Мостовий М.І., Лексикологія англійської мови. – Харків: Основа, 1993. – 256 с.
6. Темия В.Н., Коннотативный аспект семантики номинативных единиц. – М.: Наука, 1981. – 158 с.
7. Харитончик З.А. Лексикология английского языка. – Минск: Высшая школа, 1992. – 89 с.

8. Apresyan Yu.D., English-Russian Dictionary of Synonyms. – М.: Russky Yazyk Publishers, 2000. – 112 p.
9. The Concise Oxford Dictionary of English Etymology. – Oxford University Press, 1996. – 556 p.

Стилістика

1. Арнольд И.В., Стилистика современного английского языка. – Л.: Просвещение, 1981. – 200 с.
2. Дубенко О.Ю., Порівняльна стилістика англійської та української мов. Посібник для студентів та викладачів вищих навчальних закладів. – Вінниця: НОВА КНИГА, 2005. – 224 с.
3. Єфімов Л.П., Ясінецька О.А. Стилістика англійської мови і дискурсивний аналіз. – Вінниця: НОВА КНИГА, 2004. – 239 с.
4. Жуковська В.В. Основи теорії та практики стилістики англійської мови: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – Житомир: Видавництво Житомирського державного університету імені Івана Франка, 2010. – 240 с.
5. Знаменська Т.А. Стилистика английского языка. Основы курса. – М.: Издательство ЛКИ, 2008. – 224 с.
6. Ивашкин М.П., Сдобников В.В., Селяев А.В. Практикум по стилистике английского языка. – М.: АСТ: Восток-Запад, 2007. – 101 с.
7. Кожина М.Н. Стилистика русского языка. – М.: Просвещение, 1983. – 223 с.
8. Кузнецова І.В. Стилістика на практиці: Посібник-практикум. – Вид. 2-ге, виправлене і доповнене. – Житомир: Житомирський державний університет імені Івана Франка, 2006. – 132 с.
9. Кухаренко В.А. Інтерпретація тексту. Навчальний посібник. – Вінниця: НОВА КНИГА, 2004. – 272 с.
10. Мороховский А.Н., Стилистика английского языка / А.М. Мороховский, О.П. Воробйова, Н.И. Лихошерст, З.В. Тимошенко, К.:Вища школа, 1991. – 245 с.
11. Пелевина Н.Ф., Стилистический анализ художественного текста. - Л.: Просвещение, 1980.-132 с.

12. Скребнев Ю.М., Основы стилистики английского языка. – М.: ООО «Издательство Астрель»: ООО «Издательство АСТ», 2003. – 230 с.
13. Galperin I.R., Stylistics. – М.: Higher School, 1977. – 331 с.
14. Soshalskaya V.B., Analytical Reading. - М.: Higher School, 1974. – 112 p.

Порівняльна типологія

1. Актуальні аспекти порівняльного вивчення мов і літератур. – К.: КДПІМ, 1991.
2. Аракин В. Д., Сравнительная типология английского и русского языков. - М.: Просвещение, 1989.
3. Верба Л. Г., Порівняльна лексикологія української та англійської мов. – Вінниця: Нова книга, 2004.
4. Гринберг Дж., Квантитативный подход к морфологической типологии языков // Новое в лингвистике. – М.: Прогресс, 1963. – Вып. 3. - С. 60 – 93.
5. Дослідження з порівняльної граматики української, російської та англійської мов. – К.: Вища школа, 1977.
6. Жлуктенко Ю. О., Порівняльна граматика української та англійської мов. – К.: Радянська школа, 1966.
7. Колесник Д. М., Порівняльна граматика англійської та української мов. – Черкаси: ЧІТІ, 2001.
8. Кочерган М. П., Основи зіставного мовознавства. – К.: Академія, 2006.
9. Левицкий А.Э., Славова Л.Л. Сравнительная типология английского и русского языков. – Житомир: Изд-во ЖГУ, 2005.
10. Левицького А.Е., Порівняльна типологія англійської, німецької, російської та української мов: Навчальний посібник / за ред. Левицького А.Е. – К.: Освіта України, 2009.
11. Лещенко Г. В., Порівняльна лексикологія. – Черкаси: ЧІТІ, 2000.
12. Манакин В. Н., Сопоставительная лексикология. – К.: Знання, 2004.
13. Нариси з контрастивної лінгвістики. – К.: Наукова думка, 1979.
14. Новое в зарубежной лингвистике. – Вып. XXV. Контрастивная лингвистика. – М.: Прогресс, 1989.

15. Скляниченко Г. А., Предмет та основна проблематика курсу порівняльної типології англійської, німецької, української та російської мов: Методичні вказівки для студентів факультетів іноземних мов педінститутів. – Кіровоград: КДПІ, 1993.
16. Швачко К.К., Введение в сравнительную типологию английского, русского и украинского языков / К.К. Швачко, П.В. Терентьев, Т.Г. Янукян, С.А. Швачко. – К.: Вища школа, 1977.
17. Croft W., Typology and Universals. – Cambridge: Cambridge University Press, 1993.
18. Dialectology Meets Typology. – Berlin: Mouton de Gruyter, 2004.
19. Goddard C., The ethnopragmatics and semantics of “active metaphors” // Journal of Pragmatics. – 2004. – Vol. 36. - #7. – P. 1211 – 1230.
20. Korunets I.V., Contrastive Typology of the English and Ukrainian Languages. – К.: Lybid, 1995.

5.3. Література з методики викладання іноземної мови

1. Калініна Л.В., Самойлюкевич І.В. Getting America Wise: Personal Writing = Навчання письма в особистій сфері спілкування / Л. Калініна, І. Самойлюкевич. – К. : Вид. дім «Шкіл. світ»: Вид. Л.Галіцина, 2006. – 112 с.
2. Калініна Л.В., Самойлюкевич І.В. Getting America Wise: Public Writing = Навчання письма в суспільній сфері спілкування / Л. Калініна, І. Самойлюкевич. – К. : Вид. дім «Шкіл. світ»: Вид. Л.Галіцина, 2006. – 112 с.
3. Калініна Л.В., Самойлюкевич І.В. Професійне письмо / Л. Калініна, І. Самойлюкевич. – К. : Шк. світ, 2007. – 112 с.
4. Калініна Л.В., Самойлюкевич І.В. Академічне письмо / Л. Калініна, І. Самойлюкевич. – К. : Шк. світ, 2007. – 112 с.
5. Коваленко О.Я., Про вивчення іноземних мов у 2008-2009 навчальному році (проект) // Іноземні мови в навчальних закладах, №3, 2008. – С. 28-37.

6. Михайленко Т., Профільне навчання: Іноземні мови / Упоряд.: Т.Михайленко, Л.Горбач. – К.: Шк. Світ, 2007. – 112 с.
7. Ніколаєва С.Ю., Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах: Підручник. Вид.2-е, випр.і перероб. - К.:Ленвіт, 2002. – 328с.
8. Навчальні програми з іноземних мов для старшої профільної школи // Іноземні мови в навчальних закладах, №5, 2009. – С. 10-46.
9. Colin Campbell, Hanna Kryszevska, Alan Maley. Learner-based Teaching: Resource Books for Teachers. Oxford: Oxford University Press, 2001. – 126 p.
10. Francoise Grellet., Developing Reading Skills: a practical guide to reading comprehension exercises. Cambridge University Press, 1991. – 252 p.
11. Hamp-Lyons Liz, Ben Heasley. Study Writing: a course in written English for academic and professional purposes. Cambridge University Press, 1992. – 168 p.
12. Keith Johnson, Keith Morrow. Communication in the Classroom: Applications and Methods for a Communicative Approach. Longman Group Limited, 1981. – 152 p.
13. Kral Th., (ed.) Teacher Development: Making the right moves. Washington, 1994. – 278 p.
14. Laroy, Clement. Pronunciation / Laroy, Clement; ser. ed. Alan Maley: Resource books for teachers. Oxford: Oxford University Press, 1995. - 135 p.
15. Margaret Allan., Teaching English with Video: Longman Group Limited, 1991. – 119 p.
16. Marianne Celce-Murcia, Sharon Hilles. Techniques and Resources in Teaching Grammar: Oxford University Press, 1988. – 189 p.
17. Penny, Wright A., Ur P. Five-Minute Activities: A Resource Book of Short Activities. Cambridge University Press, Cambridge ELT, 1992. – 105 p.
18. Penny Ur., Teaching Listening Comprehension: Cambridge University Press, 1984. – 173 p.
19. Robert J. Di Pietro., Strategic Interaction through scenarios. CUP, 1990. – 155 p.
20. Robin C. Scarcella, Elaine S. Andersen, Stephen D. Krashen. Developing Communicative Competence in a Second

Language: Library of Congress Cataloging in Publication Data, 1990. – 356 p.

21. Seaton, B., (1982) Handbook of English Language Teaching Terms and Practice. Macmillian LTD. – 203 p.
22. Widdowson H.G., Teaching Language as Communication: Oxford University Press, 1990. – 168 p.

5.4. Рекомендована література до написання дипломних робіт

1. Болюбаш Я. Я., Організація навчального процесу у вищих навчальних закладах / Я. Я. Болюбаш. – Київ: ВВП «Компас», 1997. 61 с
2. Види наукової роботи студентів (зміст, структура, вимоги) – Житомир: Поліграфічний центр ЖДПУ, 2000. – 14 с.
3. Жуковська В.В., Методичні рекомендації до написання, оформлення і захисту дипломних робіт з лінгвістичних дисциплін (для студентів Навчально-наукового інституту іноземної філології освітньо-кваліфікаційних рівнів «бакалавр», «спеціаліст» та «магістр» – Житомир: Видавництво Житомирського державного університету імені Івана Франка, 2011. – 76
4. Осадчий М. М., Положення про організацію навчального процесу в Житомирському державному університеті імені Івана Франка – Житомир: Вид-во ЖДУ, 2006. – 40 с.
5. Соловей М. І., Методологія та технологія науково-педагогічних досліджень: [посібник для студентів вищих навчальних закладів] / М. І. Соловей, Є. С. Спіцин, В. В. Кудіна. – [вид. 2-е переробл. і доп.]. – К.: Ленвіт, 2009. – 192 с.

6. Використана література

1. Болюбаш Я.Я., Організація навчального у вищих навчальних закладах / Я.Я. Болюбаш. – Київ: ВВП «Компас», 1997. – 61 с.
2. Види наукової роботи студентів (зміст, структура, вимоги) – Житомир: Поліграфічний центр ЖДПУ, 2000. – 14 с.
3. Жуковська В.В., Методичні рекомендації до написання, оформлення і захисту дипломних робіт з лінгвістичних дисциплін (для студентів Навчально-наукового інституту іноземної філології освітньо-кваліфікаційних рівнів “бакалавр”, “спеціаліст” та “магістр”) – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2011. – 76 с.
4. Ніколаєва С. Ю., Соловей М. І., Програма з англійської мови для університетів / інститутів С 95 (чотирирічний курс навчання): Проект / Колектив авт.: С.Ю. Ніколаєва, М.І. Соловей (керівники), Ю.В. Головач та ін.; Київ. держ. лінгв. ун-т та ін. – К.: Координ. – інформ. центр “Злагода”, 1999. – 186 с. – англ.
5. Ніколаєва С. Ю., Соловей М. І., Програма з англійської мови для університетів / інститутів (п’ятирічний курс навчання): Проект / Колектив авт.: С.Ю. Ніколаєва, М.І. Соловей (керівники), Ю.В. Головач та ін.; Київ. держ. лінгв. ун-т та ін. – К.: Координ. – інформ. центр “Злагода”, 2001. – 245 с. – англ.
6. Осадчий М.М., Положення про організацію навчального процесу в Житомирському державному університеті імені Івана Франка – Житомир: Вид-во ЖДУ, 2006. – 40 с.
7. Приклади оформлення бібліографічного опису списку джерел, який наводять у дисертації, і списку опублікованих робіт, який наводять в авторефераті // Бюлетень ВАК України. - № 3. – 2008. – С. 9-13.
8. Спіцин Є.С., Назаров С.М., Організація науково-дослідницької роботи студентів у вищому навчальному закладі / Є.С. Спіцин, С.М. Назаров – К.: вид.центр КДЛУ, 2001. – 64 с.
9. Соловей М.І., Ніколаєва С.Ю., Воробйова О.П., Співак С.М., Програма державного іспиту з першої іноземної мови і методики її викладання. Освітньо-кваліфікаційний рівень “бакалавр” /Уклад.: Соловей М.І., Воробйова О.П.,

- Ніколаєва С.Ю., Співак С.М. – К.: Ленвіт, 2008. – 40 с.
10. Соловей М.І., Ніколаєва С.Ю., Спіцин Є.С., Бориско Н.Ф., Скляренко Н.К., Кудіна В.В., Бражник Н.О., Програма державного кваліфікаційного іспиту зі спеціальності 8.030502 “Мова та література”: зміст, вимоги, критерії оцінювання в кредитно-модульній системі /Уклад.: Соловей М.І., Воробйова О.П., Ніколаєва С.Ю., Спіцин Є.С. та ін. – К.: Ленвіт, 2010. – 78 с.

ІНСТРУКТИВНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

**ДО ДЕРЖАВНОГО ЕКЗАМЕНУ
З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ З МЕТОДИКОЮ ВИКЛАДАННЯ
для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня “спеціаліст”,
спеціальності: 7.02030302 Мова і література
(англійська)*.**

Надруковано з оригінал-макета авторів
Підписано до друку 14.03.12. Формат 60x90/16. Папір офсетний.
Гарнітура Times New Roman. Друк різнографічний.
Ум. друк. арк. 3,25. Обл. вид. арк. 2. Наклад 100.

Видавництво Житомирського державного університету імені Івана Франка
м.Житомир, вул. Велика Бердичівська, 40
Свідоцтво про державну реєстрацію:
серія ЖТ №10 від 07.12.04 р.
електронна пошта (E-mail): zu@zu.edu.ua